

Z. W.

Wystawa o Karolu Bohdanowiczu w Muzeum Ziemi PAN

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 22/4, 870

1977

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ostatni z medali ukazał się w 1977 r. w ramach imprez urządzanych przez Towarzystwo Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach. Jest on okrągły i ma średnicę 70 mm. Projekt został wykonany przez art. plastyka Stefana Dulnego (częściowo przypomina medal tego autora wykonany na 50-lecie AGH). Na awersie, ma on lewy profil głowy oraz w okółu napis: *Stanisław Staszic. 1755—1826*. Na rewersie pod godłem górniczym napis: *Towarzystwo Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach*, a na okółu: *W 150 rocznicę śmierci. 1976*. Profil głowy Staszica na ostatnim z tych medali jest wzorowany na tzw. białogońskim odlewie popiersia (rzeźba nieznanego autora) odlanym w 1826 r., po zgonie autora *Ziemiorodztwa Karpatów*.

Załowac należy, że w zasadzie żadne muzeum nie gromadzi systematycznie medali poświęconych rocznicom uczonych i instytucji naukowych. Muzeum Ziemi PAN ma zbiory raczej przypadkowe. Prywatni kolekcjonerzy (jak np. Stanisław Czarniecki z Krakowa) dysponują wprawdzie większymi zestawami, ale ich zbiory są w zasadzie niedostępne nawet do celów ekspozycyjnych. Medalierstwo jest bardziej znaczącą formą dokumentacji wydarzeń z zakresu historii — niż np. filatelistyka. Dlatego warto by było utworzyć dział dokumentacji w Instytucie Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, gromadzący tego typu dokumenty do dziejów nauki i techniki.

Zbigniew Wójcik

WYSTAWA O KAROLU BOHDANOWICZU
W MUZEUM ZIEMI PAN

Mimo ograniczonych możliwości w pracy nad historią geologii w Muzeum Ziemi, prowadzona jest tam w skromnym wymiarze działalność wystawiennicza z tego zakresu. Tak np. w styczniu 1977 r. — na zakończenie Roku Staszicowskiego — przygotowano wystawę poświęconą autorowi *Ziemiorodztwa Karpatów*.

W końcu maja 1977 r. otwarto niewielką wystawę w związku z 30 rocznicą zgonu wybitnego geologa polskiego — Karola Bohdanowicza (20 X 1864 — 5 VI 1947). Pokazano na niej część zbiorów znajdujących się w Muzeum Ziemi. Złożyły się na to archiwalia i inne zbiory (w tym tzw. Złoty Medal Konstancyński), dotyczące pracy Bohdanowicza w Rosji oraz dokumentujące jego działalność w Polsce po 1919 r. Z okresem międzywojennym wiązały się opracowania dotyczące złóż ropy naftowej, dyplomy z Akademii Górniczej w Krakowie itp. Wystawiono także część przedmiotów osobistych i fotografii okolicznościowych.

O Karolu Bohdanowiczu mówiono wiele podczas polsko-radzieckich sympozjów z zakresu historii nauki i techniki w 1969 i 1972 r. Jednym z rezultatów rezolucji podjętej na ostatnim sympozjum była wizyta w Polsce w 1973 r. kand. nauk. N. Woskresieńskiej. Zbadala ona zasoby tych polskich archiwów, które posiadają materiały dotyczące Bohdanowicza. Dotychczas nie mamy jednak żadnej monografii, podsumowującej dorobek wybitnego badacza terenowego Azji, pedagoga w Petersburgu i Krakowie oraz organizatora nowoczesnej służby geologicznej w Polsce.

Z. W

